

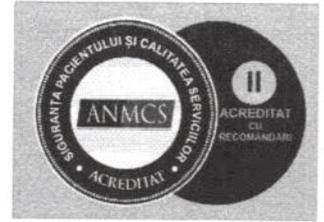
**CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ**

**SPITALUL DE BOLI PSIHICE CRONICE
BORȘA
LOC. BORȘA STR. PRINCIPALĂ
NR.258 JUDEȚUL CLUJ
ROMÂNIA**

TEL: 0264355287 FAX: 0264355297

E-MAIL: office@spitalpsihiatrieborsa.ro

WEB: spitalpsihiatrieborsa.ro

**DECIZIE nr.30 A
Din data de 15.06.2022**

**Privind aprobarea politicii anticorupție și de integritate organizațională în Spitalul de
Boli Psihice Cronice Borșa**

Având în vedere:

- Prevederile Hotărârii Guvernului nr.1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia;
- Decizia nr.8/2022 pentru implementarea, la nivelul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa, a Strategiei naționale anticorupție;
- În baza contractului de management nr.22528/22.06.2021 încheiat între manager Ec. Aurica Tamaș și Consiliul Județean Cluj;

Managerul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa

DECIDE:

Art.1. Se aprobă politica anticorupție și de integritate organizațională în Spitalul de Boli Psihice Cronice Borșa.

Art.2. Cu ducere la îndeplinire a prevederilor prezentei decizii se desemnează Comisia de implementare.

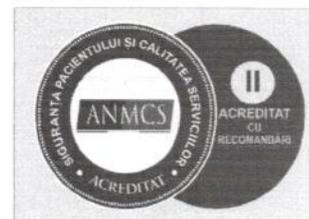
CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

SPITALUL DE BOLI PSIHICE CRONICE
BORȘA
LOC. BORȘA STR. PRINCIPALĂ
NR.258 JUDEȚUL CLUJ
ROMÂNIA

TEL: 0264355287 FAX: 0264355297

E-MAIL: office@spitalpsihiatrieborsa.ro

WEB: spitalpsihiatrieborsa.ro

Anexa nr. 1 la Decizia nr.30 A/15.06.2022

POLITICA ANTICORUPȚIE ȘI DE INTEGRITATE ORGANIZAȚIONALĂ

APROBAT , COMITETUL DIRECTOR AL SPITALULUI DE BOLI PSIHICE CRONICE BORȘA

Cuprins

Cuprins.....	1
CAPITOLUL I INTRODUCERE.....	2
1.1. Contextul general	2
1.2. Cadrul legislativ	3
1.3. Definiții	4
CAPITOLUL II SCOP, VALORI ȘI PRINCIPII.....	9
2.2. Valorile promovate.....	9
2.3. Principii promovate	10
CAPITOLUL III – POLITICA INTERNĂ PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC	11
3.1. Contextul abordării și tratării politicii interne privind avertizarea în interes public la nivelul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa	11
3.2 Scopul politicii interne privind avertizarea în interes public.....	11
3.3 Principiile care stau la baza protecției avertizării în interes public.....	12
3.4 Obiectivele politicii interne privind avertizarea în interes public	13
3.5 . Aplicabilitatea politicii interne privind avertizarea în interes public	13
CAPITOLUL IV. OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE ȘI ACȚIUNI PRINCIPALE	13
CAPITOLUL V. SISTEMUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE	15
CAPITOLUL VI. ANEXĂ. CHESTIONARUL PRIVIND EVALUAREA GRADULUI DE CUNOAȘTERE A MĂSURILOR PREVENTIVE ANTICORUPȚIE.....	15
CAPITOLUL IV- ANEXĂ- CHESTIONARUL PRIVIND EVALUAREA GRADULUI DE CUNOAȘTERE A MĂSURILOR PREVENTIVE	16

CAPITOLUL I INTRODUCERE

1.1. Contextul general

Sănătatea reprezintă unul din sectoarele prioritare în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție încă din 2016 cu obiectiv dedicat și măsuri proprii.

Politicile preventive promovate prin strategie acoperă o mare varietate de aspecte, având drept scop formarea unei culturi a integrității, strategia fiind corelată cu toate instrumentele internaționale anticorupție la care România este parte.

Sănătatea publică reprezintă un domeniu de o importanță majoră, întrucât așteptările cetățenilor cu privire la cei care sunt angajați în furnizarea serviciului public medical sunt strâns legate de modul în care este percepută funcționarea politicii publice de sănătate a statului, de nivelul încrederii în sistemul de sănătate public, de funcționarea optimă a instituțiilor medicale în acord cu necesitățile societății. Din această perspectivă, sănătatea publică trebuie să funcționeze în baza unor principii și valori legate de integritate, imparțialitate, supremația interesului public, responsabilitate, răspundere și, nu în ultimul rând, transparență.

Astfel, prevenirea și combaterea corupției constituie o prioritate pentru societatea românească în general, pentru autoritățile administrației publice locale în special, drept pentru care se manifestă o preocupare constantă de îmbunătățire a calității actului medical prin introducerea unor măsuri eficiente de diminuare a fenomenului de corupție.

Corupția rămâne o cauză care limitează perspectivele de dezvoltare a României și capacitatea de promovare a obiectivelor de politică externă, inclusiv a imaginii României în mediul internațional. Totodată, corupția afectează eficiența și profesionalismul din autoritățile și instituțiile publice, mai ales din perspectiva furnizării de servicii de interes general, aspect care generează o încredere scăzută a cetățenilor în capacitatea statului de a gestiona relațiile sociale. Cauzele fenomenului corupției sunt multiple, iar problematica prevenirii și combaterii corupției intră în spectrul de competență a mai multor instituții din România, care trebuie să coopereze pentru obținerea sinergiei în activitățile de promovare a integrității.

Strategia Națională Anticorupție 2021-2025, are ca scop promovarea integrității, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public, aprobată prin H.G. Nr. 1269/2021, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției în România. Documentul are un caracter multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autorităților publice locale, mediului de afaceri și societății civile.

Conducerea Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa consideră imperios necesară dezvoltarea și implementarea unor instrumente care să conducă la transparentizarea procesului decizional, la prevenirea corupției, consolidarea capacității manageriale, la creșterea nivelului de încredere a beneficiarilor în serviciile publice de sănătate și formarea unei culturi a integrității.

Obiectivul major al strategiei organizationale este de a facilita accesul la informație a tuturor angajații din cadrul SBPC Borsa care au obligația de a participa activ, atât la fenomenul de combatere a corupției cât și la tot ceea ce presupune un comportament etic, integru și moral al oricărui dintre angajații unității. Ca prioritate pune accentul pus implementarea standardelor de integritate și de a găsi cele mai eficiente mecanisme de aplicare a măsurilor preventive, asumarea agendei naționale anticorupție a

angajamentului de a nu afecta cadrul legislativ și instituțional din domeniul anticorupției. Totodată, sunt necesare consolidarea evaluării riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, corelarea și eficientizarea mecanismelor de prevenire, educație și combatere a corupției la nivel organizațional.

1.2. Cadrul legislativ

Documentul prezintă componente generale și orientative în domeniu, în conformitate cu prevederile legislative în vigoare, dar totodată pot fi aduse completări, ce pot fi adăugate ca elemente suplimentare. Politica anticorupție și de integritate organizațională a Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa pentru perioada 2021-2025 are drept bază Strategia Națională Anticorupție pe perioada 2021-2025 și vizează prevenirea corupției pe cele trei direcții de acțiune: prevenire, educație, combatere.

Prin politica internă privind avertizarea în interes public conducerea Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa urmărește crearea și menținerea unui mediu integru în instituție, în care personalul angajat, colaboratorii și beneficiarii serviciilor oferite de aceasta, să aibă certitudinea că, în cazul în care sunt în măsură să sesizeze încălcări ale prevederilor Legii nr.571/2004 (practici abuzive sau slaba administrare), sesizarile făcute vor fi tratate și investigate cu maximă obiectivitate și seriozitate.

Prezenta politică a fost elaborată în baza prevederilor următoarelor acte normative:

- Constituția României;
- O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificări și completări ulterioare;
- H.G. nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2021-2025, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;
- Legea nr.286/2009 „Codul Penal (actualizat);
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea și descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificări ulterioare;
- H.G. nr.599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, cu modificări și completări ulterioare;
- Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul S.G.G. nr.600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 781/2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu;
- Legea nr. 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;

- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a directivei 95/46/CE.

Și a următoarelor documente interne:

- Regulamentul de organizare și funcționare al Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa ;
- Regulamentul Intern al Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa ;
- Codul de etică al Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa ;
- Sistemul de Management al Calității, certificat și implementat de Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa;
- Declarația privind asumarea agendei de integritate organizațională în coordonatele Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025;
- Declarația de interese a managerului Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa ;
- Decizia de constituire a CONSILIULUI ETIC care funcționează în cadrul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa ;
- Procedura internă privind avertizarea în interes public;
- Decizia de constituire a COMISIEI DE MONITORIZARE a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la nivelul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa .

1.3. Definiții

Principalele concepte utilizate au fost preluate din cadrul legislativ .

Corupția -este un abuz de putere săvârșit în exercitarea funcției publice și/sau a profesiei, de un angajat al unei instituții publice, indiferent de statut, structură sau poziție ierarhică, în scopul obținerii unui profit, satisfacerii unor interese personale sau de grup personal, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, persoană fizică ori persoană juridică.

În mod normal prin corupție înțelegem orice abatere de la moralitate, de la cinste și de la datorie, care aduce atingere interesului unei persoane sau interesului public, în favoarea interesului unei alte entități bine determinate, de regulă privată.

1. Transparency International a definit corupția ca fiind folosirea abuzivă a puterii încredințate, fie în sectorul public, fie în cel privat, în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup. Astfel, orice act al unei instituții sau autorități care are drept consecință provocarea unei daune interesului public, în scopul de a promova un interes/profit personal sau de grup poate fi calificat drept „corupt”. Simplul fapt că o persoană investită cu exercitarea unor prerogative de putere publică se folosește de poziția sa pentru a obține alte beneficii decât cele la care în mod legal este îndreptățit poate fi încadrat în sfera corupției.

2. Această definiție a fost preluată ulterior de Organizația Națiunilor Unite în Convenția împotriva corupției adoptată la New York pe 31 octombrie 2003 și ratificată de România prin Legea nr. nr. 365/2004, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 903 din 05/10/2004.

3. Grupul Multidisciplinar privind Corupția, înființat de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei în anul 1994, a adoptat provizoriu următoarea definiție: „Corupția cu care are legătură activitatea GMC al Consiliului Europei cuprinde comisiunile oculte și toate celelalte demersuri care implică persoane investite cu funcții publice sau private, care și-au încălcat obligațiile care decurg din calitatea lor de funcționar public, de angajat privat, de agent independent sau dintr-o altă relație de acest gen, în vederea obținerii de avantaje ilicite, indiferent de ce natură, pentru ele însele sau pentru alții.”

4. Convenția penală a Consiliului Europei privind corupția, semnată de România la data de 27 ianuarie 1999, definește corupția în cele două modalități de săvârșire, activă și pasivă.

- ✓ Corupția activă: „promisiunea sau oferirea sau darea, cu intenție, de către orice persoană, direct sau indirect, a oricărui folos necuvenit, către un funcționar public, pentru sine ori pentru altul, în vederea îndeplinirii ori abținerii de la a îndeplini un act în exercițiul funcțiilor sale”.

- ✓ Corupția pasivă: „solicitarea ori primirea, cu intenție, de către un funcționar public, direct sau indirect, a unui folos necuvenit, pentru sine ori pentru altul, sau acceptarea unei oferte sau promisiuni a unui astfel de folos, în vederea îndeplinirii ori abținerii de la a îndeplini un act în exercițiul funcțiilor sale”.

La nivel comunitar, Parlamentul European și Comitetul Economic și Social, a adoptat definiția corupției folosită de Programul Global împotriva Corupției, al Organizației Națiunilor Unite, potrivit căreia corupția reprezintă abuzul de putere pentru obținerea unor beneficii private. Definiția corupției adoptată la nivel comunitar este reflectată în legislația românească. Într-un sens mai restrâns, fiind incluse sub titulatura de fapte de corupție infracțiunile clasice de dare și luare de mită, trafic de influență, primire de foloase necuvenite, abuzul în serviciu, dacă este cauza obținerii unor beneficii pentru sine sau pentru altul și infracțiunile asimilate.

5. Privită ca fenomen social, corupția a fost definită în expunerea de motive a Legii nr. 161/2003, ca fiind expresia unor manifestări de descompunere morală, de degradare spirituală sau, ca fenomen juridic, este cel mai mare dușman al statului de drept, al democrației.

6. Strategia Națională Anticorupție definește corupția ca fiind, pe de o parte, devierea sistematică de la principiile de imparțialitate și echitate care trebuie să stea la baza funcționării administrației publice, și care presupun că bunurile publice să fie distribuite în mod universal, echitabil și egal și, pe de altă parte, substituirea lor cu practici care conduc la atribuirea către unii indivizi sau grupuri a unei părți disproporționate a bunurilor publice în raport cu contribuția lor.

Corupția poate avea ca și consecințe: O înrăutățirea imaginii sau discreditarea instituției; încurajarea iresponsabilității și a practicilor abuzive; o calitate slabă a serviciilor medicale acordate populației; o degradarea valorilor morale;

Prevenirea actelor de corupției este asigurată în cadrul instituției prin următoarele practici: o reglementarea activităților și a serviciilor specifice; o asigurarea transparenței și accesului la informațiile de interes public; o promovarea principiilor și normelor etice; o asigurarea transparenței și responsabilității în gestionarea fondurilor și bunurilor publice; o declararea averilor și incompatibilităților; o prevenirea și soluționarea conflictului de interese; o instruirea și consilierea personalului; o evaluarea periodică a modului de îndeplinire a măsurilor anticorupție;

- ✓ Corupția pasivă-este fapta persoanei care ocupă o funcție publică/funcție de demnitate publică, care pretinde sau primește oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale sau acceptă servicii, privilegiu sau alte avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini, întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile ei de serviciu, ori pentru a îndeplini o acțiune contrar acestor obligații, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă.
- ✓ Corupția activă- este fapta persoanei fizice, care promite, oferă sau dă unei persoane, personal sau prin mijlocitor, bunuri, servicii, privilegiu sau alte avantaje în scopuri personale sau de grup pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă.
- ✓ *Traficul de influență* -presupune primirea de bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, acceptarea de servicii, bunuri sau avantaje, personal sau prin mijlocitor, pentru sine sau pentru o altă persoană, săvârșite cu intenție de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane care ocupă o funcției publică/funcție de demnitate publică, asupra unui salariat al instituției, în scopul de a-l face să îndeplinească sau să nu îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile sale de serviciu, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.
- ✓ *Abuzul de putere / de serviciu*- reprezintă folosirea cu intenție de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material sau în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,
- ✓ *Luarea de mită* - presupune luarea de către o persoană care ocupă o funcție publică/funcție de demnitate publică a mitei sub formă de bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, acceptarea de servicii, privilegiu sau avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini, întârzia, grăbi, facilita îndeplinirea unei acțiuni în interesul mituitului sau al persoanelor pe care le reprezintă.

- ✓ *Darea de mită*- presupune oferirea de bani, titluri de valoare, bunuri, avantaje patrimoniale, servicii, privilegii sau alte avantaje unei alte persoane care ocupă o funcție publică/funcție de demnitate publică pentru a îndeplini, refuza, întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în interes personal sau al persoanelor pe care le reprezintă.
- ✓ *Încălcarea prevederilor legale privind declararea veniturilor și a proprietăților*- presupune nerespectarea prevederilor legale referitoare la declararea, rectificarea declarației efectuate, în scris, pe proprie răspundere, cu privire la veniturile și proprietățile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, potrivit legislației în vigoare.
- ✓ *Încălcarea prevederilor legale cu privire la incompatibilități și conflict de interes*- presupune nerespectarea prevederilor legale cu privire la măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, referitoare la declararea situațiilor de incompatibilitate și/ sau conflict de interese.
- ✓ *Încălcarea prevederilor legale cu privire la păstrarea secretului de serviciu* - presupune încălcarea prevederilor legale cu privire la măsurile pentru păstrarea secretului de serviciu de către persoanele implicate în gestionarea operațiunilor declarate secret de serviciu.
- ✓ *Încălcarea prevederilor legale cu privire la gestionarea datelor cu caracter personal*-presupune încălcarea prevederilor legale cu privire la gestionarea datelor cu caracter personal de către persoanele implicate în operațiuni ce implică gestionarea datelor cu caracter personal.
- ✓ *Comportamentul integru* este acel comportament apreciat sau evaluat din punct de vedere etic ca fiind corect, Integritatea, ca valoare individuală, se referă la această corectitudine etică, care nu poate fi delimitată de corectitudinea legală și profesională;
- ✓ *Comportamentul lipsit de integritate* este o formă de subminare a misiunii organizației, conducând la un climat organizațional toxic pentru angajați și terți, și afectând interesele legitime ale tuturor celor implicați, inclusiv interesul public;
- ✓ *Planul de integritate* - ansamblul de măsuri identificate de conducerea instituției ca remedii pentru riscurile și vulnerabilitățile instituționale la corupție identificate. Măsurile preconizate pot viza prevenirea corupției, educația angajaților dar și a publicului-țintă vizat de activitatea instituției/autorității, întreprinderii publice, precum și combaterea corupției. Planurile de integritate sunt asumate prin acte juridice, precum ordine sau decizii ale conducerii entitatii
- ✓ *Abatere disciplinară* - este o faptă în legătură cu munca și care constă într-o acțiune sau inacțiune săvârșită cu vinovăție de către salariat, prin care acesta a încălcat normele legale, regulamentul intern, ordinele și dispozițiile conducătorilor ierarhici. Astfel, abaterea disciplinară poate fi comisivă, constând într-o acțiune, prin care se încalcă o obligație de a nu face sau omisivă, constând în neîndeplinirea unei obligații de a face;
- ✓ *Avertizare în interes public* - sesizarea făcută cu bună-credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a deontologiei profesionale sau a principiilor bunei administrări, eficienței, eficacității, economicității și transparenței;
- ✓ *Avertizor* - persoana care este încadrată într-o instituție și care face o avertizare în interes public;
- ✓ *Cod de conduită / etică* – un ansamblu de reguli, valori și principii unanim recunoscute și asumate de către membrii unei instituții;
- ✓ *Conflict de interese* – situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției;
- ✓ *Consilierul de etică* - funcționar public desemnat de conducerea instituției pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită, având următoarele atribuții: acordarea de consultanță și asistență personalului din cadrul autorității sau instituției publice cu privire la respectarea normelor de conduită; monitorizarea aplicării prevederilor codului de conduită în cadrul autorității sau instituției

publice; întocmirea de rapoarte privind respectarea normelor de conduită de către personalul din cadrul autorității sau instituției publice;

- ✓ *Consilier de/pentru integritate* - funcționar public ce poate fi desemnat de conducerea unei instituții pentru implementarea și asigurarea cunoașterii de către angajați a standardelor legale de integritate;
- ✓ *Discriminare*- orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice;
- ✓ *Entitate publică* - autoritate publică, instituție publică, companie/societate națională, societate la care statul sau o unitate administrativ- utilizează/administrează fonduri publice și/sau patrimoniu public;
- ✓ *Etica* – un set de reguli, principii sau moduri de gândire care încearcă să ghideze activitatea unui anumit grup; etica în sectorul public acoperă patru mari domenii: stabilirea rolului și a valorilor serviciului public, precum și a răspunderii și nivelului de autoritate și responsabilitate; măsuri de prevenire a conflictelor de interese și modalități de rezolvare a acestora; stabilirea regulilor (standarde) de conduită a salariaților; stabilirea regulilor care se referă la nereguli grave și fraudă;
- ✓ *Fraudă* –inducere în eroare, înșelăciune, act de rea credință săvârșit spre a realiza un profit material prin atingere adusă drepturilor altei persoane;
- ✓ *Funcție* - totalitatea posturilor care au caracteristici asemănătoare din punctul de vedere al sarcinilor, obiectivelor, competențelor, responsabilităților și procedurilor;
- ✓ *Funcție sensibilă* – este considerată acea funcție care prezintă un risc semnificativ de afectare a obiectivelor entității prin utilizarea necorespunzătoare a resurselor umane, materiale, financiare și informaționale sau de corupție sau fraudă;
- ✓ *Incident de integritate* - unul dintre următoarele evenimente privind situația unui angajat al unei autorități, instituții publice sau al unei structuri din cadrul acestora: încetarea disciplinară a raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a săvârșirii unei abateri de la normele deontologice sau de la alte prevederi similare menite să protejeze integritatea funcției publice, inclusiv cele stabilite prin legislație secundară și terțiară, pentru care este prevăzută această sancțiune; trimiterea în judecată sau condamnarea pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau a unei fapte legate de nerespectarea regimului interdicțiilor, incompatibilităților, conflictului de interese sau declarării averilor; rămânerea definitivă a unui act de constatare emis de către Agenția Națională de Integritate, referitor la încălcarea obligațiilor legale privind averile nejustificate, conflictul de interese sau regimul incompatibilităților;
- ✓ *Hărțuire*- situația în care se manifestă un comportament nedorit, legat de sexul persoanei, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității persoanei în cauza și crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor;
- ✓ *Instituție publică* - structură funcțională care acționează în regim de putere publică și/sau prestează servicii publice și care este finanțată din venituri bugetare și/sau din venituri proprii, în condițiile legii finanțelor publice;
- ✓ *Integritate* – caracter integru; sentiment al demnității, dreptății și conștiinciozității, care servește drept călăuză în conduita omului; onestitate, cinste, probitate;
- ✓ *Interesul*- poate fi personal sau prin soție/soț, afini sau rude de până la gradul al patrulea inclusiv. Hotărârile adoptate prin încălcarea acestei prevederi sunt nule de drept. Nulitatea se constată de către instanța de contencios administrativ. Acțiunea poate fi introdusă de orice persoană interesată.
- ✓ *Măsuri de control* - acțiuni stabilite pentru gestionarea riscurilor și monitorizarea permanentă sau periodică a unei activități, situații, etc; *M.C.V.*

- ✓ *Monitorizare* - activitatea continuă de colectare a informațiilor relevante despre modul de desfășurare a procesului sau a activității;
- ✓ *Neregulă* - orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale;
- ✓ *Pantouflage*- Interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice.

Este un termen din limba franceză și semnifică "ușă turnantă" (de transfer între sectorul public și cel privat).

Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea salariaților către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea salariaților din sectorul public în cel privat sunt:

- (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv;
- (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare;
- (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor salariaților nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

- ✓ *Responsabilitate* - obligația de a îndeplini sarcina atribuită, a cărei neîndeplinire atrage sancțiunea corespunzătoare tipului de răspundere juridică;
- ✓ *Risc* - o situație, un eveniment care nu a apărut încă, dar care poate apărea în viitor, caz în care obținerea rezultatelor prealabil fixate este amenințată sau potențată; astfel, riscul poate reprezenta fie o amenințare, fie o oportunitate și trebuie abordat ca fiind o combinație între probabilitate și impact;
- ✓ *Risc de corupție* - probabilitatea de materializare a unei amenințări de corupție care vizează un angajat, un colectiv profesional sau un domeniu de activitate, determinată de atribuțiile specifice și de natură să producă un impact cu privire la îndeplinirea obiectivelor/activităților unei autorități sau instituții publice sau ale unei structuri din cadrul acestora;
- ✓ *Sanctiune disciplinară* - mijloace de constrângere prevăzute de lege, având ca scop apărarea ordinii disciplinare, dezvoltarea spiritului de răspundere pentru îndeplinirea conștiințioasă a îndatoririlor de serviciu și respectarea normelor de comportare, precum și prevenirea producerii unor acte de indisciplină;
- ✓ *Standarde de control intern*- un minim de reguli de management, menit să creeze un model de control managerial uniform și coerent. De asemenea, standardele constituie un sistem de referință, în raport cu care se evaluează sistemele de control intern, se identifică zonele și direcțiile de schimbare
- ✓ *Valori etice* – valori ce fac parte din cultura entității publice și constituie un cod nescris, pe baza căruia sunt evaluate comportamentele; separat de acesta, entitatea publică trebuie să aibă un cod de conduită oficial, scris, care este un mijloc de comunicarea uniformă a valorilor etice tuturor salariaților; codul etic stabilește care sunt obligațiile rezultate din lege cărora trebuie să li se supună salariații, în plus peste cele rezultate ca urmare a raporturilor de muncă: depunerea declarației de avere, a declarației pentru prevenirea conflictului de interese.
- ✓ *Open contracting data standard* - este procesul de transparentizare a procesului de achiziție publică și derulare a contractelor prin punerea la dispoziție a datelor deținute de autoritățile publice și implicarea publicului și mediului de afaceri în identificarea și rezolvarea problemelor în domeniu, Procesul este compus din două etape principale: deschiderea datelor și implicarea cetățenilor și mediului de afaceri

CAPITOLUL II SCOP, VALORI ȘI PRINCIPII

2.1. Scopul Politicii anticorupție și de integritate organizațională

Politica anticorupție și de integritate organizațională are drept scop promovarea eticii și integrității la nivelul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa; consolidarea capacității instituției de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice pentru realizarea interesului public; continuarea măsurilor anticorupție pentru prevenirea abaterilor, neregulilor, a suspiciunilor de fraudă, a situațiilor de conflict de interese și incompatibilitate; eficacitatea și eficientizarea desfășurării tuturor activităților pentru realizarea interesului public.

Scopul SNA 2021-2025 este promovarea integrității, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției.

Pentru fiecare tip de intervenție sunt identificate obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate prin asumarea transparenței decizionale și a guvernării deschise, ca un corolar al prezentei Politicii anticorupție și de integritate organizațională, dublată de abordarea trihotomică de intervenție strategică în domeniul anticorupție: prevenire, educație și combatere.

Impactul scontat al Politicii anticorupție și de integritate organizațională implementată la nivelul instituției va conduce la: modificarea percepției și mentalității publice legată de amploarea fenomenului de corupție în unitățile medicale publice; reducerea substanțială, a cazurilor de fraudare și corupere a procedurilor de achiziții publice și a incidentelor de integritate în sectoarele vulnerabile identificate; implementarea măsurilor preventive anticorupție la nivelul instituțiilor publice, ca parte a unui plan de integritate dezvoltat pe bază de analiză de risc și standarde de control managerial intern.

2.2. Valorile promovate

Conducerea Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa acordă maximă prioritate respectării standardelor de etică și morală și se angajează să implementeze toate măsurile necesare prevenirii situațiilor de abuz sau de erori în relațiile pe care instituția le are cu toate categoriile de colaboratori precum și în administrarea patrimoniului și gestionarea fondurilor publice. De asemenea, conștientizează necesitatea respectării principiilor privind integritatea în cadrul acestei instituții și apreciază necesitatea raportării la standarde de performanță ridicată, dorind să vină în întâmpinarea demersurilor societății civile și a propriilor angajați privind conduita externă și internă a reprezentanților instituției.

La baza tuturor activităților desfășurate în cadrul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa stau următoarele valori fundamentale:

- ✓ Voința politică - de a înțelege importanța unei societăți lipsite de corupție și aportul adus pentru ducerea la îndeplinire a măsurilor prevăzute de Strategia Națională Anticorupție;
- ✓ Prioritatea interesului public - datoria de a considera Interesul public mai presus de orice alt interes în exercitarea profesiei și/sau a funcției publice. Obligația de a nu folosi îndatoririle publice pentru obținerea de beneficii necuvenite, patrimoniale sau nepatrimoniale, în scop personal, pentru familie sau pentru persoane apropiate;

Integritatea obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor funcției publice, Refuzul de a accepta vreun beneficiu financiar sau de orice altă natură de la persoane sau organizații care ar putea influența îndeplinirea atribuțiilor postului. Totodată, obligația instituției de a lua toate măsurile necesare pentru evitarea situațiilor de conflict de interese și incompatibilități;

- ✓ Transparența - adoptarea unei atitudini deschise și transparente în toate deciziile și acțiunile pe care personalul instituției le întreprinde. Asigurarea accesului neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea membrilor societății civile

- ✓ Obiectivitatea - îndeplinirea atribuțiilor postului, inclusiv ale celor pentru elaborarea anunțurilor publice, atribuirea contractelor, recomandarea unor persoane fizice sau juridice la premii și recompense, aprobarea sau respingerea documentelor interne cu caracter procedural, prin adoptarea unei atitudini obiective, care să conducă la decizii corecte pentru realizarea interesului public.
- ✓ Profesionalismul - promovarea valorilor și principiilor fundamentale în activitățile specific instituției medicale, printr-o atitudine responsabilă în interesul instituției și a cetățeanului.

2.3. Principii promovate

Prezenta Politică anticorupție și de integritate organizațională se întemeiază pe următoarele principii generale:

1. Principiul statului de drept în baza căruia este consacrată supremația legii, toți cetățenii fiind egali în fața acesteia. Acesta are la bază respectarea drepturilor omului și presupune separația puterilor în stat;
2. Principiul răspunderii potrivit căruia instituțiile publice răspund pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, respectiv pentru modul de implementare și eficiența strategiilor;
3. Principiul gestionării responsabile a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate, ca parte integrantă din procesul managerial desfășurat de către fiecare organizație;
4. Principiul proporționalității în elaborarea și punerea în aplicare a procedurilor anticorupție: instituțiile publice trebuie să elaboreze, să implementeze și să mențină proceduri puternice, care să fie proporționale cu riscurile și vulnerabilitățile instituționale și dimensionate în funcție de resursele și complexitatea organizației;
5. Principiul răspunderii la cel mai înalt nivel de angajament: Politicile "anti-mită" nu vor fi eficiente dacă nu există un mesaj clar dat de instituție de la nivelul cel mai înalt, că mita nu este tolerată. Nivelul superior al conducerii pe fiecare palier al organizației, trebuie să inițieze, să supravegheze și să conducă, prin puterea exemplului, punerea în aplicare a unei politici de respingere a corupției, recunoscând faptul că mita este contrară valorilor fundamentale ale integrității, transparenței și responsabilității și că aceasta subminează eficacitatea organizațională;
6. Principiul prevenirii săvârșirii faptelor de corupție și a incidentelor de integritate potrivit căruia identificarea timpurie și înlăturarea în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție sunt prioritare și imperative. Atât instituțiile publice, cât și cele private trebuie să dea dovadă de diligentă în evaluarea partenerilor, agenților și contractorilor. Fiecare entitate ar trebui să evalueze riscurile de luare de mită asociate cu intrarea într-un parteneriat sau de contractare a unor acorduri cu alte entități și este dator să efectueze evaluări periodice ale riscurilor. La încheierea de parteneriate sau aranjamente contractuale trebuie să verifice dacă respectivele organizații au politici și proceduri care sunt în concordanță cu aceste principii și orientări;
7. Principiul eficacității în combaterea corupției, care se bazează pe evaluarea continuă a activității instituțiilor cu atribuții în domeniu, atât din punctul de vedere al îndeplinirii cât mai complete a obiectivelor asumate pentru a produce efectele pozitive pe care societatea le așteaptă, cât și al managementului organizațional;
8. Principiul cooperării și coerenței, în baza căruia instituțiile implicate în prevenirea și combaterea corupției trebuie să coopereze îndeaproape, asigurând o concepție unitară asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate;
9. Principiul parteneriatului public - privat, care recunoaște importanța cooptării societății civile și a mediului de afaceri în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire a corupției;
10. Principiul accesului neîngrădit la informațiile de interes public și al transparenței decizionale.

CAPITOLUL III – POLITICA INTERNĂ PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC

3.1. Contextul abordării și tratării politicii interne privind avertizarea în interes public la nivelul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa

Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016, are ca scop principal *promovarea integrității*, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional de prevenire și combatere a corupției în România. Strategia se adresează tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, continuând să acorde prioritate măsurilor preventive în sectoarele expuse la corupție. Progresul limitat al prevenției în intervalul 2012 – 2015 a condus la alegerea strategică de a menține sectoarele identificate în strategia anterioară și suplimentarea acestora cu cele ale educației și sănătății.

Pentru fiecare tip de intervenție sunt identificate obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate prin asumarea transparenței decizionale și a guvernării deschise dublate de o abordare axată pe trei direcții de intervenție strategică în domeniul anticorupției: prevenire, educație și combatere. Această abordare va fi consolidată prin introducerea unor mecanisme concrete de gestionare a eșecului de management, dezvoltarea de măsuri particularizate post incident și corelarea evaluării performanței manageriale cu cea a integrității instituționale. *Strategia promovează modelul de conducător al instituției care se implică efectiv în promovarea integrității instituției, care își oferă propriul exemplu de integritate și sancționează sau gestionează adecvat încălcările regulilor, abaterilor.*

Fiecare persoană poate avea, în anumite momente, obiecții asupra unor aspecte care se produc la locul său de muncă sau într-o instituție publică. Aceste obiecții trebuie analizate și implementate în vederea adoptării unor soluții corective adecvate.

În situația în care aceste obiecții se referă la corupție sau la o conduită ilicită sau neetică, ce afectează alte persoane (interne sau externe ale instituției)} este esențială identificarea etapelor de parcurs pentru realizarea unei avertizări în interes public. Pot apărea temeri în legătură cu raportarea obiecțiilor apărute și se poate ajunge la situația în care aceste raportări să încline spre neluarea unei decizii de avertizare. O astfel de reacție are și o alta cauză: persoana ascunde situațiile create pe motiv de afinități față de colegi sau față de managementul instituției, din temerea de a fi etichetat ca și persoană care creează situații critice, situații care pot genera nesiguranță în legătură cu activitatea ce face obiectul sesizării.

3.2 Scopul politicii interne privind avertizarea în interes public

Politica privind avertizarea în interes public urmărește crearea și menținerea unui mediu integru în instituție, mediu în care personalul, cetățenii să aibă certitudinea că în cazul în care sunt în măsură să sesizeze încălcări ale prevederilor Legii nr.571/2004 (practici abuzive sau slaba administrare), sesizările făcute vor fi tratate și investigate cu maximă obiectivitate și seriozitate.

Politica privind avertizarea în interes public se adresează tuturor angajaților și cetățenilor, și este concepută pentru:

- o a veni în întâmpinarea persoanelor care, cu bună credință, sesizează săvârșirea unor abuzuri și încălcări ale legilor, considerând că în acest mod își face datoria față de instituție și beneficiarii serviciilor medicale publice;
- o a proteja persoanele care sesizează fapte prin care a fost încălcată legea, nepermițând hărțuirea acestora, inclusiv presiunea informală; o a-i face pe angajați să se simtă în siguranță în cazul în care își exprimă îngrijorările în legătură cu modul în care se desfășoară activitățile la nivelul acestei instituții; o a aduce la cunoștință căile pe care o persoană trebuie să le urmeze în cazul în care nu este mulțumită de răspunsul primit;

o a oferi garanția protecției de eventualele represalii în cazul în care îngrijorările exprimate sunt întemeiate și formulate cu bună credință

Sunt propuse modificări legislative privind trei dintre măsurile preventive (consilierul de etică, interdicțiile post angajare și protecția avertizorului în interes public). SNA 2016–2020 continuă să acorde prioritate măsurilor preventive în sectoarele expuse la corupție. Strategia urmărește creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajații și beneficiarii serviciilor publice, dar și consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative, precum și creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor, urmând cele mai bune practici din alte state membre ale Uniunii Europene și consolidarea practicii judiciare, prin Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate.

Spitalul de Boli Psihice Cronice Boșa, promovează o politică internă privind avertizarea în interes public, implementată prin procedura privind semnalarea neregularităților

Implementarea SNA se realizează sub autoritatea și în coordonarea Ministrului Justiției, cu raportare către Guvern. Ministerul Justiției va comunica anual Parlamentului României, o sinteză a stadiului implementării SNA. În sprijinul procesului de monitorizare se vor menține platformele de cooperare dezvoltate în cadrul SNA 2012-2015:

- platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
  - platforma administrației publice centrale;
  - platforma administrației publice locale – coordonată în parteneriat cu Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației;
  - platforma mediului de afaceri;
  - platforma societății civile. Platformele vor fi convocate semestrial sau ori de câte ori este nevoie.
- Pentru sprijinirea procesului de monitorizare și de implementare a măsurilor prevăzute de strategie,

3.3 Principiile care stau la baza protecției avertizării în interes public

- a) *Principiul Legalității:*
  - conform căruia autoritățile și instituțiile publice au obligația de a respecta: drepturile și libertățile cetățenilor, normele procedurale, tratamentul nediscriminatoriu;
- b) *Principiul Supremației interesului public:*
  - conform căruia, ordinea de drept, integritatea, imparțialitatea și eficiența sunt ocrotite și promovate de lege;
- c) *Principiul Responsabilității:*
  - conform căruia orice persoană care semnalează încălcări ale legii este dator să susțină reclamația cu date sau indicii privind fapta săvârșită;
- d) *Principiul Nesanționării abuzive:*
  - conform căruia nu pot fi sancționate persoanele care reclamă sau sesizează încălcări ale legii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile și/sau mai severe pentru alte abateri disciplinare.
- e) *Principiul Bunei conduite:*
  - conform căruia este ocrotit și încurajat actul de avertizare în interes public cu privire la aspectele de integritate publică și bună administrare, în scopul de a sporii capacitatea administrativă • prestigiul autorităților publice și al instituțiilor publice.
- f) *Principiul Bunei-credințe:*
  - conform căruia este ocrotită persoana încadrată într-o unitate publică care a făcut o sesizare, convinsă fiind de realitatea stării de fapt sau că fapta constituie o încălcare a legii.

3.4 Obiectivele politicii interne privind avertizarea în interes public

Obiectivul vizat de aceasta politică internă este de a asigura orice persoană care sesizează existența unei conduite corupte sau neetice sau care semnalează fapte prin care a fost încălcată legea că este corect să transmită situația apărută funcțiilor ierarhic superioare, în condiții de maximă siguranță.

3.5 . Aplicabilitatea politicii interne privind avertizarea în interes public

Conducerea Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa încurajează raportarea oricărei Încălări a legislației în vigoare, a regulamentului de organizare și funcționare, a regulamentului intern sau a oricărei proceduri care nu corespunde cerințelor legale și de reglementare aplicabile instituției, Avertizarea în interes public nu trebuie confundată cu raportarea unei nemulțumiri personale. Modalitatea de analiză a acestor obiecții, găsirea unor soluții corective adecvate în cazul în care acestea se impun, sunt specificate în procedura privind semnalarea neregularitatilor și protecția avertizorilor.

Conducerea Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa îi protejează pe avertizorii care raportează faptele de corupție, garantează confidențialitatea sesizării și anonimatul avertizorului în concordanță cu cerințele Legii 571/2004.

CAPITOLUL IV. OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE ȘI ACȚIUNI PRINCIPALE

OBIECTIV GENERAL 1

Creșterea gradului de implementare a măsurilor de integritate la nivel organizațional

Obiectiv specific 1.1. Implementarea măsurilor de integritate

Măsuri :

- ✓ Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a declarației privind asumarea unei agende de integritate organizațională;
- ✓ Desemnarea unui grup de responsabili de implementarea Strategiei Naționale Anticorupție;
- ✓ Aprobarea și distribuirea în cadrul instituției a planului de integritate, urmare consultării angajaților și a evaluării de risc conform H.G. nr. 599/2018 și asigurarea resurselor necesare implementării acestuia;
- ✓ Evaluarea anuală a modului de implementare a planului și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou aparute;
- ✓ Identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora, conform H.G. nr. 599/2018;
- ✓ Identificarea, evaluarea și raportarea unitară a incidentelor de integritate, conform H.G. nr. 599/2018, precum și stabilirea unor măsuri de prevenire și/sau control urmare producerii acestora;
- ✓ Transmiterea contribuțiilor solicitate de secretariatul tehnic și participarea la activitățile de coordonare și monitorizare Strategia Națională Anticorupție;
- ✓ Realizarea pe pagina web a spitalului a unei secțiuni dedicate măsurilor de implementare a SNA, în cadrul căreia vor fi publicate: declarația de aderare, planul de integritate, rapoartele de autoevaluare, alte documente relevante;
- ✓ Actualizarea Codului de etică și deontologie profesională la nivelul spitalului;
- ✓ Implementarea la nivelul spitalului a mecanismelor de feedback al pacientului care asigură identificarea neregularităților și a posibilelor fapte de corupție;
- ✓ Sporirea instrumentelor de control în organizarea concursurilor de promovare / angajare.

Obiectiv General 2

Reducerea impactului corupției asupra cetățenilor

Măsuri :

- ✓ Creșterea gradului de educație anticorupție prin activități de comunicare în cadrul instituției și impactul corupției asupra serviciilor publice;
- ✓ Asigurarea diseminării informațiilor privind riscurile și consecințele faptelor de corupție sau a incidentelor de integritate
- ✓ Asigurarea unei protecții efective a cetățenilor care sesizează presupuse incidente de integritate savarsite de furnizorii de servicii publice;
- ✓ Punerea la dispoziția a pacientului a unor modalități de evaluare a gradului de satisfacție a acestuia cu privire la conduita personalului și calitatea serviciilor oferite (formulare , register de sesizări, sesizări on-line)
- ✓ Formarea unei culturi civice de confruntare a fenomenului corupție prin utilizarea noilor tehnologii inclusiv(de exemplu, social media).

Obiectiv general 3

Consolidarea managementului instituțional și a capacității administrative pentru prevenirea și combaterea corupției

Obiectiv specific 3. Eficientizarea măsurilor preventive anticorupție prin remedierea și a incompatibilităților legislative , preventive și prin asigurarea implementării lor efective

Măsuri:

- ✓ Asigurarea aplicării efective și unitare a legislației de transpunere a Planului de Integritate în toate structurile subordonate acestora, în cadrul instituției;
- ✓ Asigurarea funcționării site-ului spitalului, publicarea și actualizarea periodică a informațiilor publice destinate pacienților;
- ✓ Asigurarea și îmbunătățirea accesului la informații de interes public și eficientizarea activităților aferente;
- ✓ Realizarea pe pagina web a spitalului a unei secțiuni cu tema achiziții publice , unde vor fi publicate toate procedurile de achiziție publică și contractile încheiate;
- ✓ Îmbunătățirea strategiilor de comunicare pe teme anticorupție cu accent pe gestionarea relațiilor cu publicul și mass- media;
- ✓ Publicarea pe pagina web a spitalului sau în presa locală a anunțurilor privind concursurile / examenele / promovările.

Obiectiv specific 3.2. Îmbunătățirea capacității de gestionare a esecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale

Măsuri:

- ✓ Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice;

Obiectiv general 4

Consolidarea integrității în domenii de activitate prioritare

Obiectiv specific 4.1. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate

Măsuri:

- ✓ Consolidarea mecanismului de prioritizare a alocărilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS privind utilizarea fondurilor publice conform unor metodologii specifice ;
- ✓ Acordarea consilierii și/sau aplicarea de sancțiuni disciplinare cu caracter disuasive pentru încălcarea standardelor etice și de conduită anticorupție la nivelul tuturor angajaților spitalului;
- ✓ Publicarea/ difuzarea periodică a unui raport privind sancțiunile disciplinare
- ✓ Consolidarea mecanismului de trasabilitate a medicamentelor Desfasurarea de activitati continue de îndrumare metodologica pe teme privind transparenta, etica si integritatea, dedicate personalului din institutiile din sistemul de sanatate publica.

CAPITOLUL V. SISTEMUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Obiectivele procesului de monitorizare și raportare sunt:

- identificarea progreselor înregistrate în implementarea strategiei;
- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivelul Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa ;
- identificarea soluțiilor și a bunelor practici;
- propunerea de măsuri în vederea actualizării planului;
- informarea publicului cu privire la progresele înregistrate;

Rapoartele de monitorizare a stadiului de implementare a strategiei și a planului de integritate (raport semestrial și raport anual) vor fi prezentate conducerii Spitalului de Boli Psihice Cronice Borșa .

Rapoartele vor conține evaluări privind stadiul implementării strategiei, deficiențele constatate și recomandările pentru remediere.

CAPITOLUL VI. ANEXĂ. CHESTIONARUL PRIVIND EVALUAREA GRADULUI DE CUNOAȘTERE A MĂSURILOR PREVENTIVE ANTICORUPȚIE

Chestionar privind evaluarea gradului de cunoaștere a măsurilor preventive anticorupție

Spitalul de Boli Psihice Cronice Borșa

Introducere

Acest chestionar are rolul de identifica gradul în care dvs. cunoașteți măsurile prevenite anticorupție. Chestionarul este anonim și nu îl vom comunica nimănui în această formă. Chestionarul are rolul de a evalua nevoile de informare și formare anticorupție la nivel instituțional.

Vă rugăm să bifați pătratul din dreptul variantei preferate. Chestionarul nu trebuie semnat și/sau ștampilat, fiind anonim.

Informații/date preliminare

1. De cât timp sunteți angajat în instituție ?

- Sub un an
- 1-3 ani
- 4-5 ani
- peste 5 ani

2. Gen

- Masculin
 Feminin

3. În ce categorie vă încadrați:

- personal de conducere
 personal de execuție
 personal contractual
 consilier județean

Gradul de cunoaștere a măsurilor preventive anticorupție

4. Credeți că regulile de comportament pentru personalul contractual / consilierii județeni sunt clare?

- Da, sunt clare
 Există și dileme de comportament
 Nu sunt clare
 Nu știu

**5. Cum vă evaluați dvs. gradul de cunoaștere a normelor de conduită specifice funcției dvs.?
foarte ridicat**

- Foarte ridicat
 Ridicat
 Mediu
 Scăzut
 Foarte scăzut

6. Cum vă evaluați dvs. gradul de cunoaștere a normele privind declararea averilor (cum se completeaza, unde și în ce termen se depune, cine vă poate acorda consultanță, procesul de evaluare a averii nejustificate)?

- Foarte ridicat
 Ridicat
 Mediu
 Scăzut
 Foarte scăzut

7. Cum vă evaluați dvs. gradul de cunoaștere a normele privind conflictul de interese (ce înseamnă, cum e reglementat de lege, ce situații de conflicte de interese pot apărea în ceea ce mă privește, ce comportamente sunt legale în situație de conflict de interese, cine verifică situațiile de conflicte de interese)?

- Foarte ridicat
 Ridicat
 Mediu
 Scăzut
 Foarte scăzut

8. Știți cine este (cum se numește) consilierul de etică și din instituția dvs.?

Da

Nu

9. Cât de bine cunoașteți atribuțiile și rolul consilierului de etică din instituția dvs.?

Foarte bine

Bine

Mediu

Scăzut

Foarte scăzut

10. Cum vă evaluați dvs. gradul de cunoaștere a normele privind incompatibilitățile (ce înseamnă, care sunt funcțiile incompatibile, ce comportamente sunt în situație de incompatibilitate, cine verifică situațiile de incompatibilitate)?

Foarte ridicat

Ridicat

Mediu

Scăzut

Foarte scăzut

11. În general, credeți că este etic sau nu este etic (moral) ca personalul angajat de conducere/de execuție contractual / consilier județean .....

v - Bifați varianta cu care sunteți de acord

Nr. crt.	Practica	Este etic (moral, corect)	Nu este etic (moral, corect)	Depinde de situație	Nu știu
1	.... să înlocuiască rapoartele și cifrele reale cu unele false pentru a ieși bine la evaluare.	☐	☐	☐	☐
2	.... să rezolve cu prioritate o cerere depusă de un prieten deși sunt multe cereri care așteaptă la rând.	☐	☐	☐	☐
3	....care știe că un coleg de-al său este în conflict de interese, să îi transmită acestuia voalat că are informații despre aceste lucruri pentru a îi cere un favor.	☐	☐	☐	☐
4	... să le povestească prietenilor ilegalitățile care se fac în instituția în care lucrează, în măsura în care se produc ilegalități de care are cunoștință	☐	☐	☐	☐
5	.... care știe că o persoana din conducere (ce îi este superior ierarhic) este în conflict de interese, să nu spună nimic pentru că nu e treaba lui	☐	☐	☐	☐
6	....., atunci când pleacă într-o delegație, să le ceară celor de la hotel să îi treacă și cheltuielile de masă în factura pentru camera dar să nu menționeze în factură acest lucru pentru a putea duce acasă banii de diurnă	☐	☐	☐	☐

7	.... să contrasemneze un document la insistențele superiorului său ierarhic deși știe că documentul nu este corect întocmit	☐	☐	☐	☐
8	.... care știe că un coleg de-al său este în conflict de interese, să nu spună nimic pentru că nu e treaba lui	☐	☐	☐	☐
9	.... să rezolve mai întâi cererea persoanei de la care a primit o mică atenție (de ex. un pachet de cafea) și apoi să se ocupe și de celelalte cereri, chiar dacă celelalte au fost depuse înainte.	☐	☐	☐	☐
10	... care știe că un subordonat este în conflict de interese, să nu spună nimic pentru că nu e treaba lui.	☐	☐	☐	☐
11	... care știe că o persoana din conducere (ce îi este superior ierarhic) este în conflict de interese, să transmită toate informațiile unui amic jurnalist	☐	☐	☐	☐
12	... care știe că o persoana din conducere (ce îi este superior ierarhic) este în conflict de interese, să difuzeze aceste informații pe un blog/site, sub anonimat.	☐	☐	☐	☐

12. Dacă vă gândiți la normele de conduită, declararea averilor, conflicte de interese și incompatibilități, în ce domenii considerați că aveți nevoie de informare suplimentară: [Se pot alege mai multe variante]

- care sunt normele de conduită, conflicte de interese și incompatibilități care se aplică;
- care sunt sancțiunile pentru nerespectarea normelor privind conduita, declararea averilor, conflicte de interese și incompatibilități;
- cine mă poate ajuta atunci când am întrebări despre aceste norme;
- de ce este important să respect normele de conduită, declararea averilor, conflicte de interes și incompatibilități;
- Altele (detaliați)

.....

Vă mulțumim pentru completarea chestionarului. Dacă există activități, întrebări sau neclarități în completare, vă rugăm să ne dați mai multe informații.

_____

_____

Comisia SNA